

[Undervisningsministeren.]

naar det ærede Medlem hævdede, at man dog nok kunde tænke sig en beskeden Entré, vil jeg henvise til Motiverne til Udkastets § 14. Der siges udtrykkeligt:

„Der kan ved disse Møder — om ønskes — opkræves en Entré til Dækning af Udgifterne, herunder Vederlag til de udøvende, naar blot ikke Mødet foranstaltes i Erhvervsøjemed.“

Ved at henvise dertil tror jeg at have tilfredsstillet det ærede Medlem; jeg tror ikke, hans Betæneligheder her behøver at opretholdes.

Det ærede 14de tingvalgte Medlem (Wiinblad) sluttede sig i det hele og store til Lovforslaget og ønskede i alt væsentligt dets uforandrede Fremme. Det er jeg glad for, selv om jeg er villig til at forhandle om Enkeltheder, naar vi kun vedblivende kan slutte os til Bernerkonventionen.

Det ærede Medlem havde dog en Indvending mod et enkelt Udtryk i § 36, Ordet „Undersaatter“. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem. Ogsaa jeg vil helst undgaa det Udtryk og vil bestræbe mig for til anden Behandling at finde et bedre Udtryk. Det ærede Medlem henviste meget interessant til, at det en eneste Gang i Løbet af de 30 Aar, der er gaaet siden det saakaldte Systemskifte, siden Parlamentarismens Genneførelse, har været til Drøftelse her, og at det var Professor Matzen, som var betænkelig ved Udtrykket, medens J. C. Christensen holdt paa det. Det var meget interessant at høre. Siden har det ikke været fremme. I dette Lovforslag er det gaaet igen, fordi man har lagt den gamle Lov til Grund og kun ændret den, hvor Bernerkonventionen eller Overvejelser af selve Tingenes Realitet har medført, at man maatte foreslaa Ændringer. Derfor staar ogsaa dette Udtryk uforandret. Jeg erken- der, at Ordet Undersaat har en Enevoldsklang, som ikke tiltaler mit Øre. Vi er ikke Undersaatter i et moderne konstitutionelt Kongedømme, end sige da i en parlamentarisk Republik eller andre Demokratier. Vi er frie Borgere. Men det er ikke saa helt let at finde det rigtige Udtryk, der kunde erstatte det gamle Lovudtryk Undersaat, og deraf kommer det vel, at man ikke tidligere har gjort dette i Lovgivningen i de sidste 30 Aar. Det gaar ikke uden videre at sige Borger eller Statsborger, det dækker ikke, hvad man her mener med Undersaat. Her er nemlig ikke blot Tale om Borgere med dansk Indfødsret, men ogsaa om Udlændinge, der er hjemmehørende, fastboende her i Landet. De skal

ogsaa ind under Loven, og de vil neppe kunne komme ind under Udtrykket dansk Statsborger, neppe heller under Udtrykket dansk Borger — i alt Fald vil det være tvivlsomt. Der er et Ord, som jeg har set brugt til Tider enkelte Steder, det er Ordet statstilhørende; men det tiltaler mig ikke, fordi det er en ren og skær Oversættelse af det tyske Staatsangehörige, det er for mig lidt for meget af en Germanisme. Men nu skal jeg lægge mit Hoved i Blød. Jeg har for Resten allerede talt med Embedsmænd i Ministeriet, ogsaa med Jurister og med Folk med megen Sprogsans derom. Jeg vil bestræbe mig for at finde et bedre Udtryk og beder Udvalget være mig behjælpelig; men helt let bliver det ikke. — Det er Forklaringen paa, at den Rettelse, som i og for sig burde have været foretaget, ikke har fundet Sted.

Det ærede 2det Medlem for 1ste Kreds (Ellinger) mente, at Udtrykket i § 2 c „Reklamer med Hensyn til Tekst, Billedstof og Komposition“ kunde tydeliggøres. Jeg kan ikke rigtig se Nødvendigheden deraf, men det er muligt, at det er nødvendigt, og jeg skal gerne sammen med Udvalget overveje dette Spørgsmaal.

At Ordet „væsentlig“ i § 9 er betænkeligt, er jeg ogsaa noget i Tvivl om. Ordet „væsentlig“ bruges meget ofte i Lovsproget og er mange Gange næsten nødvendigt. Hvis det udelades, vil jo enhver Ændring af et Bogstav, et Komma eller i Retskrivningen o. s. v. være en Ændring. Der maa tages et Forbehold overfor ganske formelle eller ligegyldige, uvæsentlige Ændringer. Men ogsaa dette kan vi overveje.

Med Hensyn til § 14 gjorde det ærede Medlem opmærksom paa, og for saa vidt med Rette, at man ved en Beskyttelse ogsaa kan gøre Forfatteren Uret. Det ærede 9de Medlem for 6te Kreds (Gunnar Fog-Petersen) mente, at man i et Tilfælde som det af det ærede Medlem nævnte kunde komme uden om Vanskelighederne ved, at vedkommende Oplæser sikrede sig Forfatterens Samtykke; og er Forfatteren stærkt interesseret i at faa netop dette Værk eller disse Brudstykker af et Værk af ham udbredt, vil han ogsaa være interesseret i at give sit Samtykke, saa det kan man dog vist i Praksis komme ud over. Der er ikke Tvivl om, at der er adskillige Oplæsere og Komponister, som har bidraget meget til dansk Litteraturs og dansk Kompositions Udbredelse her i Landet og har gjort sig meget fortjente deraf. Men der kunde vel ogsaa nævnes Tilfælde, hvor en Forfatter eller Komponist meget vilde have sig fra-